

Deel XXIII. — ZATURDAG den 21sten MAART 1835. — N°. 12.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 13 Maart 1835.

BY dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gouverneur dezer kolonie, dd. 9 dezer, No. 144, is onder nadere approbatie van hooger hand, benoemd

1°. De Heer J. C. Jandrong, tot Directeur van de Bank en Lid in de Kamer van Koophandel alhier, in stede van den Heer G. F. Lenz op den 9 dezer overleden.

2°. De Heer [illegible], tot Lid in de opgemelde Kamer van Koophandel, in de plaats van den Heer J. C. Meyer, dewelke uit die betrekking eervol is ontslagen.

De Koloniale Secretaris,
L. J. RAMMELMAN ELSEVIER.

DE ondergeteekende voornemens zynde met zyne betrekkingen dit eiland te verlaten, stelt de navolgende effecten, hem toebehoorende, te koop, als: De [illegible] KORAAL TABAK en DANIEL [illegible] HUIZEN in de Breede Straat, Nos. 114 en 78, en een ditoin de Joodsche Kerkstraat No. 198.

J. F. LESEUR.

Den 6den Maart 1835.

Daar er thans veel gesproken wordt, over de betaling van de 25 millioenen franken, schade vergoeding door de Franschen [illegible] geene ondienst, aan onze lezers, [illegible] nummer een uittreksel te plaatsen der aanspraak van den President der Vereenigde Staten van Noord Amerika, by gelegenheid van het openen der zitting van het Kongres, opzigtelyk het betalen van die schade vergoeding. Het uittreksel luidt als volgt:—

"Het is eene onaangename taak voor my, te moeten mededeelen, dat onder de algemeene vredelievende betrekkingen met de vreemde Mogenheden die met Frankryk niet tevens is begrepen; — geen Gouvernement of Volk kan met meer hartelykheid verlangen vriendschappelyke eensgezindheid met andere natien levendig te houden, dan dat van de Vereenigde Staten, vooral met zynen ouden Bondgenoot en vriend; — en derhalve zouden wy eene stoornis der goede verstandhouding tusschen de beide Landen, alware het slechts voor den kortst mogelyken tyd, diep betreuren.—

"De schaden onzen handel door het Fransch Gouvernement tusschen de jaren 1800 en 1817 toegebragt, zyn te wel by de Amerikanen bekend, dan dat het noodig zal zyn, dezelve hier te beschryven, — [illegible] toereikend zyn aan te merken, dat bykans alle Fransche Gouvernementen de regtvaardigheid en [illegible] van [illegible] onze Ingezetenen hebben erkend, [illegible] een vierde van eene eeuw verloopen, zonder daaraan eenig gevolg te geven.—

"Ik rekende het tot een myner eerste [illegible] om deze zaak krachtdadig tot eenen staat van [illegible] te brengen; — de onderhandelingen deswege namen dan ook eenen aanvang met het laatste Gouvernement van Frankryk, en werden met zoodanig gevolg voortgezet, dat er geen grond tot twyfel meer overbleef, of dit geschil zou tot beider genoegen beslecht worden, toen de opgekomen revolutie de onderhandelingen deed afbreken.—

"Dezelve werden met het tegenwoordige Gouvernement [illegible] in een naauwkeurig en ryp onderzoek, werd eene overeenkomst daaromtrent tusschen de beide Gouvernementen gesloten, en den 4den July 1831 te Parys onderteekend, waarby bepaald is:

"Dat het Fransche Gouvernement ten einde zich te kwyten van alle tegen hetzelve van de Ingezetenen der Vereenigde Staten bestaande vorderingen wegens onwettige inbezitnemingen, kaperyen, verbeurdverklaringen of vernielingen van hunne vaartuigen, ladingen of andere eigendommen, [illegible] aan de Vereenigde Staten te betalen de som van vyf-en-twintig millioen franken, [illegible] onder de daartoe gemagtigden zullen verdeelen overeenkomstig de voorschriften daaromtrent vast te stellen."

"Met verdere bepaling,

"Dat deze 25 millioen franken te Parys zullen betaald worden in zes jaarlyksche termynen van fr. 4,166,666, 66. aan zoodanige personen, welke daartoe door het Gouvernement der Vereenigde Staten zullen gemagtigd worden.—De eerste termyn te betalen na verloop van een jaar na de uitwisseling van deze overeenkomst, en de andere met opvolgende tusschenruimten van een jaar, tot dat het geheel zal afbetaald zyn.— Zullende by het bedrag van iederen termyn gevoegd worden een interest van 4 pCt. van den dag af der uitwisseling van dit bedrag."

"Er werd tevens bepaald, dat de Vereenigde Staten, ten einde zich van alle te [illegible] gen wegens Frankryk ten behoeve van deszelfs Ingezetenen aanspraak maakt aan het Gouvernement van Frankryk zou betalen de som van *een millioen vyf maal honderd duizend franken* in zes termynen, van de zes jaar- [illegible] als hierboven is bepaald.

"Bovendien werden belangryke voordeelen aan Frankryk toegekend als:

"De fransche Wynen zullen tot verbruik in de Vereenigde Staten toegelaten worden, tegen regten welke de volgende bepalingen per gallon niet te boven gaan als:

[illegible] volgt de bepaling der regten [illegible]

"Deze bepaling [illegible] tien jaren voor de Vereenigde Staten verbindend zyn; daarentegen, ziet Frankryk af van de vordering die hetzelve meende te hebben krachtens het 8 artikel van de overeenkomst des afstands van Louisiana.—Daarentegen verbindt hetzelve zich om op het langdradig Katoen dezelfde regten vast te stellen, welke voor het kortdradige zyn bepaald.

"Dit verdrag was behoorlyk volgens de by de constitutien van beide Landen voorgeschrevene wyze bekrachtigd, en te Washington uitgewisseld op den 2 February 1832.

"Vyf dagen later werd hetzelve voor het congres der Vereenigde Staten gebragt, hetwelk de vereischte wetten daarstelde, ten einde aan hetzelve ten meeste voordeelen van Frankryk het beste gevolg te geven; en Frankryk is van dat tydstip af in het genot geweest van de belangryke voordeelen hetzelve daarby toegekend.

"Niettegenstaande het berigt der uitwisseling van de voormelde overeenkomst reeds vóór den 8 April 1832 te Parys aangekomen was, heeft men der kamers die toen vergaderd waren niet om de vereischte wetten [illegible] gevraagd, alhoewel de eerste termyn den 2 February reeds verschenen was; dien ten gevolge is de Wissel door het Gouvernement van de Vereenigde Staten voor dien termyn afgegeven door den Minister van Financien niet betaald geworden.

"De volgende zitting der Kamers nam, den 19den November 1832 eenen aanvang, en duurde tot den 25 April 1833 voort, en onaangezien het niet betalen van den eersten Wissel ernstige vertoogen, van onzen kant [illegible] gebragt werd het verdrag met de Vereenigde Staten, en eene voordragt tot de uitvoering daarvan, eerst den 6 April voor de kamer der gedeputeerden gebragt, en daarop [illegible] aanvang der byeenkomst, en slechts 10 dagen voor de sluiting der Zittingen. De voordragt werd gelezen en in de handen van eene commissie gesteld, zonder eenig verder gevolg.

"De daaropvolgende byeenkomst der Kamers begon den 25 April 1833 en eindigde den 25 Juny daarna;— den 11 Juny werd eene nieuwe voordragt ter tafel gebragt; er werd echter niets belangryks aangaande dezelve gedurende deze zitting verrigt. In de maand April 1834, byna 3 jaren na de teekening van de overeenkomst, werd het besluit der Fransche Kamers deswege genomen, bestaande in eene weigering tot de gevraagde toestemming.

"De aangevoerde gronden tot het verwerpen derzelve zyn erkend in de openbare beraadslagingen van dat ligchaam, by myne bemerkingen worden geenzins vereischt, om het congres het onvoldoende daarvan te bewyzen.

"Ik houd my overtuigd, dat de Vereenigde Staten [illegible] en [illegible] lyke voldoening [illegible] aan te [illegible] weigering, of langer uitstel, hunne eigene middelen tot herstel te hulp nemen. [illegible] nen, is het niet geoorloofd nog een [illegible] te verspillen met onderhandelingen omtrent de betaling. De wetten der volkeren geven een middel aan de hand voor zoodanige gevallen. Het is een welbekend grondstelsel by de Wetboeken omtrent het regt der volkeren, dat daar waar de eene Natie de andere eene erkende vordering schuldig is, en dezelve weigert of verzuimt te betalen, de beleedigde party zich van de eigendommen van de andere, deszelfs burgers of onderdanen, mag meester maken, tot dat daaruit de schuld zal zyn afgedragen, zonder eenig verder gevolg aan dien oorlog te geven.— Tot dit middel heeft men dikwerf toevlugt genomen, en onlangs heeft Frankryk zelve daarvan gebruik gemaakt tegen Portugal [illegible] minder onbetwistbare [illegible]

"Indien de verlangde erkenning van Frankryk by de volgende zitting hunner Kamers niet wordt toegestaan dan mag men daaruit gerustelyk besluiten dat Frankryk deszelfs plegtige overeenkomst miskent, en weigert eene erkende schuld te betalen.

"In dit geval, zou het verlies van iederen dag uitstel eene smet op onze nationale eer zyn, en tevens eene miskenning van de regten onzer benadeelde ingezetenen.

"Krachtdadige middelen by eene volledige weigering van Frankryk zullen niet slechts eervol en billyk zyn, maar zullen de beste uitwerking hebben op ons nationaal karakter.

"Na deze overwegingen, zal het congres kunnen besluiten of de nadere handelingen der Fransche Kamers zullen worden afgewacht, dan wel of er thans reeds zoodanige voorloopige middelen zullen in het werk gesteld worden, als het zelve [illegible] oordeelen, om de regten en de eer van het Land te beschermen en te handhaven.

"Hoedanig ook dit besluit zal zyn, hetzelve zal getrouwelyk door de uitvoerende magt uitgevoerd worden, voor zoo ver deze daartoe gemagtigd is."

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 26 Maart 1835.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 28 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 20sten Maart 1835.

[illegible] verkrygen brieven van manumissie voor de haar in eigendom [illegible] AMBA BERNADINA, zoo is [illegible] voornoemd, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden [illegible] te maken en een ieder [illegible] regt of pretensie op de genoemde slavin [illegible] op te roepen, om binnen den tyd van [illegible] maken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geworden, van haar vermeend regt of pretensie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

[illegible]

LYST van de ter Koloniale Secretary [illegible] gende brieven, [illegible]

Manuel Lopez Delgado
[illegible] Delvalle
Mordechay de Marchena
Maria Stebana Vaulé
[illegible]

De 1e. Commis ter opgemelde Secretary,
H. KIKKERT.

OPROEPING.

De debiteuren aan het een [illegible] verzocht [illegible] geene bezwaren over dien aanslag [illegible] Commissie [illegible] op den 15 dezer [illegible] hebben ingebragt, [illegible] mededeling [illegible] aan de betaling hunner rekening voor of uiterlyk den 28 dezer maand.

De Koloniale Ontvanger,
[illegible] VAN UYTRECHT.

Den 20 Maart 1835.

[illegible]

CURAÇAO.

[illegible]

INGEKLAARD — MAART.

14.	bark Rosita, Suarez,	Puerto Cabello
	[illegible]	[illegible]
16.	—— Comeet, Jansen,	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	golet Maria, Marconje,	St. Thomas
	[illegible] van Grieken,	[illegible]
	golet Geertruida, Wouters,	Bonaire
	[illegible] Delney,	Aruba
19.	bark Maria Francisca, Cotaco,	Puerto Cabello
	golet Geertruida, Levy,	Bonaire

UITGEKLAARD — MAART.

14.	bark Margaritha, Briceño,
	golet Antonia, Carlos,
16.	boot Especulador, Camara,
	[illegible]
18.	golet Tres Hermanas, Torres,
	[illegible] Jackson,
19.	[illegible] Theodora Cornana, Perez,
	golet Engle, Brune,
	[illegible]
20.	—— Aruba, Pikker, De Bey,
	bark Maria Francisca, [illegible]
	golet Grand Canal, De Bley,
	boot Adolfo, Fernandez,
	—— [illegible], Wouters,

[illegible] DER MAAN.
MAART 1835.

E. K. [illegible] 's morgens.
V. M. Zaturdag [illegible] 's morgens.
L. K. Zaturdag den 21 [illegible] 's morgens.
N. M. Zondag den 29 [illegible]

Verleden Zondag den 15den dezer is van deze haven naar Suriname vertrokken, Z. M. Korvet Pallas, gecommandeerd door den Kapitein [illegible].

De eerste February pakket, [illegible] kwam aldaar aan den 25 February [illegible] buitengewone spoedige reis van 34 [illegible] Falmouth.

[illegible] Thomas Courant [illegible] mitteling van de Couranten by die gelegenheid ontvangen.

Wy hebben eenige Londensche Couranten ontvangen [illegible] den 30sten January jl.

Ten opzigte van het Moederland vinden wy daarin [illegible] medegedeeld: Het blykt, volgens Belgische en Nederlandsche Couranten, dat er waarschynelykheid bestaat van eene botsing tusschen Holland en Belgie.

Het [illegible] te Londen [illegible] gouvernement [illegible] om den [illegible] geval [illegible] burg [illegible] wierd.

Men zegt dat [illegible] vertoog, voor het laatst, gezonden heeft, [illegible] king hebbende tot het Groot Hertogdom Luxemburg. In die dokument geeft Z. M. [illegible] besluit te kennen om ter zake van Luxemburg niets aan eenige mogendheid toetegeven. Hierby wordt gevoegd dat dit [illegible] Keizer van Rusland [illegible] gekeurd te hebben [illegible].

Met leedwezen lezen wy in de Courant van den 22 January dat Z. K. H. de Prins van Oranje [illegible] De Bulletins [illegible]

Op Zaterdag den 17 January des avonds was Z. K. H. [illegible] Z. K. H. was sedert [illegible] weinige [illegible] heid, welke vry erstig is geworden, en hoogstdeszelfs toestand was op den 18 bedenkelyk. Op den 19 had Z. K. H. [illegible] dig [illegible] de [illegible] van [illegible] en had de ziekte spoedig een [illegible] genomen, dat het [illegible] is geworden, hetgeen dien dag later te herhaald geworden. Z. K. H. was [illegible] kelyke omstandigheden.

In de Courant van den 20 lezen wy echter met genoegen, dat naar luid der Bul[illegible] te zyn, merkelyk afgenomen was, en dat Z. K. H., schoon zeer zwak, zich beter bevond.

De Couranten van den 29 en 30 maken [illegible] herstellende was.

Parys, January 11. — De Koning heeft den Heer Serurier, zyn agent te Washington, terug geroepen. De Minister van buitenlandsche zaken heeft aan den Heer Livingston, afgezant van de Vereenigde Staten te Parys, dat besluit medegedeeld, [illegible] te behandigen [illegible] zyn [illegible] Ter uit[illegible] Frankryk [illegible] het ontwerp van de wet betrekkelyk de amerikaansche schuld[illegible] vordering morgen in de kamer van de gedeputeerden voorgesteld worden, en men [illegible] ten doel hebbende, om de belangen der fransche onderdanen in geval van aanvulling, te kunnen waarborgen.

De Heer Livingston zou aan het fransche gouvernement [illegible] dat hy zyne paspoorten niet zal vragen, maar daaraan door zyn gouvernement te [illegible] maar indien daarom aan hem, op last van den Koning toegezonden worden, hy onverwyld Frankryk zal verlaten.

Volgens andere berigten zou de Heer Livingston naar Londen vertrokken en aldaar den uitslag [illegible] in de fransche [illegible]

De Heer [illegible] brief publiek gemaakt, waarin hy zegt te [illegible] gezondene [illegible] Frankryk heeft. [illegible] gouvernement van Frankryk heeft na voorafgaande overwegingen, eene schuld erkend, die naar eerlykheid zal moeten betaald worden. In het traktaat van den 4den July 1831, staat echter wyfeld geen S. E. & O. uitgedrukt, die het regt geeft, om terug te kunnen komen op die zaak; en Frankryk heeft sedert den 2 February 1832 begonnen voordeel van dat traktaat te genieten.

Naar luid van de St. Thomas Courant zou de kwestie van de amerikaansche schade[illegible] Staten [illegible] schoven zyn. Het voorstel van den minister [illegible] is aan eene kommissie opgedragen, welke [illegible] verwacht, zich niet haasten zal, om een rapport daarover in te leveren. Men gelooft, dat naar alle waarschynelykheid, er geen besluit in die zaak zal genomen worden, vóór dat er [illegible] de Vereenigde Staten zoude [illegible] is ook te verwachten dat de kamers [illegible] aardig eerlykheid zullen handelen, en de verschuldigde som betalen.

Het besluit uitgebragt in het rapport van het kommittee voor de buitenlandsche zaken der Vereenigde Staten van Noord Amerika in zake met Frankryk, by monde van den Heer CLAY, luidt als volgt:

"Dat het [illegible] is, voor het tegenwoordige eenige wet te maken, waarby de President bekleedt wordt met de magt om [illegible] te nemen, op [illegible] genomen worden in de tegenwoordige zitting van de fransche kamers, om aan de Vereenigde Staten, de by het traktaat van 1831 bepaalde schade vergoeding te betalen."

Volgens deze zelfde Courant zou Rusland [illegible] Koning van Polen, eischt eene groote som gelds van de fransche natie, in betaling der vorderingen voortspruitende wegens het schatten van Polen door het fransche leger in den oorlog [illegible] van Tilsit bygelegd was.

De oppositie in de fransche [illegible] vereffend waren by de groote afrekening van 1815, maar de ministers antwoordden dat er een [illegible] traktaat was gemaakt, waarby de vereffening der Poolsche rekening tot latere beraadslagingen werd open gelaten, en, om de kamers gerust te stellen, voegden zy by het antwoord: dat by eene afrekening aan Frankryk slechts een batig saldo zal toekomen. De Keizer Nicolaas heeft evenwel in het budjet voor dit [illegible] eene groote [illegible] Frankryk te ontvangen.

Prins Talleyrand heeft zyn ontslag genomen als Ambassadeur aan het hof van Londen [illegible] door den Generaal Sebastiani.

Het fransche ministerie is wederom in eenen toestand van ontbinding. [illegible] de Maarschalk [illegible] het ministerie [illegible] en Koning Louis Philip zou verklaard hebben, dat zoodra een battaljon Nederlandsche troepen binnen Belgie mogte rukken, een [illegible] vertrekken, ten [illegible] zulks niet noodzakelyk mogt oordeelen.

De Hertogin van Berry was in Rome [illegible] van hare dochter; en dit kind heeft [illegible] kort na zyne geboorte [illegible]

[illegible] uit Spanje [illegible] veranderend. De minister van oorlog

Llander zou byna de oorzaak zyn geweest, van eene omwenteling in Spanje.— Deze minister wordt verdacht gehouden, van het regering-stelsel van Zea Bermudez wederom te willen invoeren, en in geene goede verstandhouding met den Generaal Mina te staan; en dit heeft hem de ongenegenheid van het volk op den hals gehaald. En gelyk in de lotgevallen der menschen dikwyls het geval is, komen omstandigheden [illegible] het bedryf in, welke het [illegible], schoon zy zelden [illegible] gegrond, [illegible]. Dit was het geval met Llander. Het blykt dat, vóór zyne aanvaarding van het ministerie, dat het tweede regement ligte infanterie orders bekomen had, om het leger in Navarre te gaan versterken, [illegible] het zeer genegen want [illegible] in het ministerie van oorlog en noodlottiglyk, gaf orders aan dit regement om niet meer naar Navarre te vertrekken. Dit was genoegzaam om het vermoeden dat hy een vyand was van Mina en dus tegen een [illegible] gouvernement gezind [illegible] te versterken. Ten gevolge hiervan sloeg een gedeelte van dat regement op den [illegible] January aan het muiten [illegible] van het post kantoor en maakte toebereidselen om zich te verdedigen. De Gen. Canterac, kapitein generaal dier provintie, begaf zich in haast naar de plaats en wilde een der [illegible] vatten, doch de muiter [illegible] zyne kameraden om op den generaal te schieten; dit geschiedde met zoodanig een gevolg dat de Generaal Canterac zelve dood ter nederviel en verscheidene soldaten, die hem vergezeld hadden, gewond werden. Het gansche garnizoen [illegible] toen uit, doch de [illegible] troepen en de [illegible] militie gaven blyken van onwilligheid om de bevelen van de officieren te gehoorzamen. De muiters vuurden op de koninklyke garde, maar spaarden de militie en [illegible] troepen. [illegible] gouvernement zich genoopt, toe te geven, en vergiffenis aan de muiters aantebieden, onder voorwaarden van *naar Navarre gezonden te worden*; juist wat zy gewild hebben.

Het gebeurde is in de vergadering der *Procuradores* ter beraadslaging gebragt en Llander aangeklaagd van de krygsmagt van Generaal Mina te hebben willen verminken en het stelsel van het *juste milieu* in te voeren. Hy zelve heeft zich verdedigd van de eerste aanklagte en Martinez de la Rosa heeft de ministerie het [illegible] wegens het *juste milieu* verdedigd.

Zoo stonden de zaken; en men [illegible] dat de omwenteling tegen het gouvernement algemeen zoude geweest zyn, hadden de muiters, gelyk zy verwachtteden, [illegible].

Men maakt [illegible] de aanmerking dat het vreemd is, dat slechts, een [illegible] en niet alleen het begin van deze gebeurtenis, [illegible] van den [illegible] medegedeeld [illegible] by eene telegraphische depêche, [illegible] de koerier van de *Times*, die door Parys gekomen is, al de byzonderheden van dat geval, op denzelfden dag te Londen overgebragt [illegible].

[illegible] te Madrid [illegible] in het spaansche [illegible], dat de zaken van de Koningin [illegible] maar ook op het [illegible] niet het [illegible] voor die zaken.

In de Londensche Couranten vinden [illegible] van Parys 25 January, het volgende gemeld:

"[illegible] uit Spanje zyn heden zeer [illegible] ten gunste van Don Carlos.— Op den 14 January [illegible] boodschappers aan het hoofdkwartier van dien vorst aan, [illegible] dat twee battaljons, te Valladolid in garnizoen leggende, Don Carlos als Koning van Spanje hadden uitgeroepen en zyn gezag in de steden doen erkennen, en dat zy de gezagshebbers vermoord hadden. Ook verhaalden deze boodschappers aan Don Carlos, dat te Valencia, de 100 ruiters, die er het garnizoen uitmaakten hem als Koning van Spanje hadden uitgeroepen en met hun kolonel aan het hoofd, zy in de ommestreken overal de urbaansche militie ontwapenden en derzelver wapens aan de Royalisten deden overgeven.

"Tevens verneemt men dat op het oogenblik waarin de Koningin het meest benoodigd is om troepen in Navarre te hebben, eene afdeeling in grooten haast de Ebro is overgetrokken, om zich naar Castille te begeven.

Dit bewyst dat de omwenteling ten gunste van Don Carlos zich niet alleen tot de baskische provincien bepaalt.

[illegible] in Spanje onderscheidene gevechten plaats tusschen de Cristinos en Carlisten, in welke elk der partyen zich de overwinning toeeigende. Eene afdeeling Carlisten had genen [illegible] tot in Castillien, doch [illegible] in Navarre terug gekomen.

Aangelegenheden van Zwitserland.

De ministers van Oostenryk, Beyeren, Wurtemberg, Baden, Rusland en Sardinie hebben onlangs nota ingediend aan de Vorort van Zwitserland, zich beklagende over het [illegible] van wyplaats in Zwitserland [illegible]. [illegible] heeft op die nota geantwoord, doch op eene zeer dubbelzinnige en ontwykende wyze, welke tot nadere vertogen en bedreigingen heeft aanleiding gegeven. [illegible] wenden, ten einde voortekomen de verdere bemoeijingen van de noordsche hoven in de binnenlandsche zaken van Zwitserland.

In een der laatste Engelsche tydschriften vonden wy een uittreksel uit het verhaal eens reizigers door Spanje, aangaande de uitdryving van den duivel uit een bezetene; doch, alvorens [illegible] te geven, moeten wy aanmerken dat zulks plaats had vóór den dood van Ferdinand. Na zyn dood is men in Spanje niet meer bezig om duivelen, maar wel om priesters uittedryven, die wegens oproerigheid in groote menigte naar de Philippynsche eilanden en andere spaansche kolonien gebannen worden. Misschien denkt men thans in Spanje dat door den een uitte dryven, de andere tevens uitgedreven wordt; even zoo als de aartsbisschop van Caracas in zyn bekenden herderlyken brief zeide: "de kerk is in den bisschop, en hy, die den bisschop bant, bant ook de kerk." Dat de duivel wel eens in spaansche priesters gevaren is, dit dacht ook Helmers, toen hy melding makende van de gruwelen door de inkwisitie bedreven, uitriep:

"En duivelen in het kleed van priesteren gestoken."

"En dat zulks niet alleen plaats had in vroegere tyden, maar nog in onzen tyd [illegible] die de [illegible] op het [illegible] van den duivel [illegible]. [illegible] heiligen [illegible]. [illegible] in 18[illegible] de Cortes [illegible] in Portugal de [illegible] der inkwisitie [illegible] open gezet, zag men onder andere pyniging instrumenten Marias beelden, genaamd *Madre dolorosa*. De aangeklaagden voor dit geregtshof waren genoodzaakt deze beelden te omhelzen. "Daar staat Maria" zeide de priester, "zoo gy een waar berouw betoont, klemt U aan hare borst!" De beschuldigde om devoot katolyk te schynen, deed zulks, als wanneer het beeld hare armen opende, uit welke als mede uit de borst honderde naalden te voorschyn kwamen, die den lyder van alle zyden doorboorden. Zou de mensch die van nature tot medelyden geneigd is, zulke instrumenten hebben kunnen uitvinden en zoo vele genoegen smaken in het folteren van zyn evenmensch, als zulks niet ware door inblazing van den Satan?

Sommige godgeleerden der vorige eeuw, zoo als Professor Van [illegible] en anderen, waren van gevoelen dat God [illegible] gedurende de omwandeling van Christus op aarde aan den duivel de vryheid had gegeven om in den mensch te varen, op dat Christus als dan gelegenheid zoude hebben, door het genezen van bezetenen, te toonen dat ook de duivelen hem onderworpen waren, doch dat deze vryheid hun daarna weer is benomen geworden.

Als men echter de geschiedenis onzer dagen raadpleegt, dan blykt het toch dat deze theologen mis hebben als zy beweren dat de invloed van den boozen geest zich slechts [illegible] tot de tyden van Christus; want, vele [illegible] zou men niet kunnen verklaren, dan door zyne inblazing; bvb. de overeenkomst gesloten in 1832 door de ministers van twee groote mogendheden, om de Nederlandsche schepen, die op de heiligheid der traktaten betrouwende de zee bevoeren, zonder de minste voorafgaande [illegible], sonder [illegible] Nederland, [illegible] wegtenemen?! Zou de [illegible] en Palmerston niet even zoo behoeft hebben als de bezetenen ten tyde van Christus? En als men de [illegible] te [illegible], de duivel hierin ook een wezentlyk aandeel heeft gehad. Doch om tot het verhaal terug te keeren.

De hoofdkerk van Leon was opgepropt van menschen die de nieuwsgierigheid derwaarts had gelokt. Er werd eene hoogmis gevierd die veel [illegible] tot het duivelbannen, want [illegible] houdt zich stevig vast, het gaat zoo gemakkelyk niet om hem er uit te krygen. Toen de voorbereidende gebeden gedaan waren en het hooge woord van: "*afuera el Demonio!*" stond uitgesproken te worden, sprak de bisschop de vergadering dus aan: "gy allen weet dat de duivelen zoo lang zy zich in de ligchamen der menschen bevinden, bevrijd zyn van helsche pynen [illegible] zoodra zy uit [illegible] ven, ter helle [illegible] weder [illegible] zoekt een duivel zoodra hy uitgedreven is, tevens eene schuilplaats in het ligchaam van een' ander mensch, en dit zal de duivel [illegible] bezetene die gy voor U ziet staan, ongetwyfeld ook doen. [illegible] past dus op zyn eigen ligchaam en hoede zich voor schade. [illegible] In eens stortte de gansche gemeente de kerk uit, de eene thans over den andere [illegible] een ieder dacht dat de Satan hem reeds in het lyf kroop.

Gemeente, koster, alles vlood,
'tVloog [illegible] doodsnood,
'tWas of een leeuw was losgelaten,
[illegible] elkander [illegible].

"In die kerk hing eene schildery waarop de duivel in de gedaante van een draak uit den bezetene vaart; men had verwacht zulk een draakje ook uit den mond van den lyder te zien uitgaan, doch hoe dat afdryven toegegaan is, of de booze geest zigtbaar of onzigtbaar, onder een [illegible] of in stilte uit hem gevlogen is, dit heeft niemand kunnen zien; maar toen men in de kerk terug kwam, vond men den lyder genezen, Maria en de heiligen lofzeggende en dankende voor het groote wonder dat aan hem geschied was.

De Latynsche Taal in de XVI. eeuw.

Met betrekking tot den opmerkelyken voortgang der letteren in ons vaderland en den letterkundigen toestand van Amersfoort, gedurende den loop der XVI. eeuw in het byzonder, vermelt de Heer *Delprat*, in zyne uitstekende Verhandeling over de *Broederschap van G. Groote, en den invloed der Fraterhuizen*, dat, volgens het verhaal van den toenmaligen Rector *Vluderack*, door de loffelyke zorg der regering, die zes onderwyzers ruim bezoldigde, en door de instelling van pryzen en belooningen ten behoeve der leergierige jeugd, de kennis der Latynsche taal in 1550 zoo algemeen was geworden, dat de geringste ambachtsman uit Amersfoort dezelve verstond en sprak. Al degenen, die zich op den Koophandel toeleiden, verstonden het Grieksch. De jonge dochters en dienstmaagden zongen gewoonlyk Latynsche liederen. Men hoorde die taal alom op de straten. Cicero zou zich hebben verheugd over de zuiverheid en netheid der uitdrukking; en zoo groot was de zorg der ouders voor vermeerdering van kennis by hun kroost, dat tydens eene overstrooming, die tot aan de vesten van Amersfoort doordrong, de inwoners de hulp van vreemdelingen door betaalden tot redding van hun vee, hetwelk buiten de stad graasde, liever dan dat zy [illegible] hunne kinders daartoe van de school zouden hebben opgeroepen.

»*Geestelyke hoogmoed* is de grootste tegenstrydigheid die zich laat uitdenken; waar de nederigheid, de conditio sine qua non is, kan aan den hoogmoed, geen hoekje worden ingeruimd; evenwel staat menig geestelyke, die voor de bestuelming der [illegible] ongelukkig [illegible] datgeen maakt, wat by heet, te verliezen. Hy, die hooger dan anderen geplaatst wordt, gelooft al schielyk, dat hy ook een weinig uit de hoogte mag nederzien, en strekt de hand, ongemerkt als van zelfs uit, eerst om te vermanen, weldra om te gebieden. — [illegible] ware het hier en daar niet ongepast, wanneer men bepaalde, dat, ten minste eenmaal in het jaar, (b. v. by eene kerkelyke vergadering) over dezen tekst gepredikt werd: » By God is geen aanzien des persoons.«

»In een der laatste Nommers van het *American Journal of Science* vindt men de beschryving van eenen dubbelen Kat-Visch (eene soort van *Silurus*), welke in den mond van de rivier by de Kaap Fear, in Noord Carolina, levend is gevangen. Deze visschen waren aan elkander gehecht op de wyze van de Tweeling-Broeders uit het Koningryk Siam, door de huid van de borst, zynde het vereenigingspunt merkbaar door eene donkere streep, het zamenstel en die kleur van deze huid is gelyk aan die van den buik. De bek en de ingewanden van iederen visch, waren in een volmaakten staat, doch by het uitnemen der ingewanden, door eene opening aan de eene zyde van den onderbuik, werd dat gedeelte van de huid, hetwelk de verbinding uitmaakte, [illegible] bevonden, waaruit men heeft gemeend te moeten opmaken, dat het ingewand beurtelings uit den onderbuik van den eenen visch in dien van den anderen overging. De eene visch was 3 [illegible] en de andere 2 1/2 duimen lang. Toen deze visschen geboren werden waren dezelve waarschynlyk van gelyke grootte en kracht, doch de een kreeg zonder twyfel meer kracht dan de ander, hetgeen spoedig waargenomen zyn door dien dezelve zynde uitgestrekten mond ver boven dien van den anderen uitstak en alzoo het beste voedsel voor zich zelven [illegible]

De Harems.

De Harems zyn, van het hoofdgebouw of bewoonde gedeelte afgezonderde, door hooge muren omringde gebouwen, waar de vrouwen en kinderen wonen, doch het zoude eene dwaling zyn daaruit te besluiten dat zy naar gevangenissen geleken. De Harems der ryke Oosterlingen kunnen by een aardsch paradys worden vergeleken; zy bevatten een groot aantal schoone vrouwen, die allen zich beyveren den bezitter te behagen; zy vereenigen daarby alles, wat slechts de uitgezochtste weelde kan aanbieden. Zy zyn van de woningen der mannen door lange tuinen afgescheiden, die schier allen met rozen en tulpen zyn versierd, want in Perzie heeft men eenen byzonderen smaak voor deze bloemen.— De tuinen zyn door vruchtboomen belommerd, die voortreffelyke vruchten geven. De Harems zyn zeer groot, en iedere vrouw heeft hare byzondere kamer, dikwerf ook verscheiden vertrekken; alsdan volgen de woonverblyven der kinderen, die der slaven, de keukens, de broodbakkeryen, de voorraadmagazynen, de baden en slaapkamers der Heeren.

»Alleen [illegible] genieten de Perzianen de vryheid. [illegible], in den schoot van hun gezin, leggen zy den ernst af, die hen zelden in den Divan verlaat, waar zy altyd met de strengste etiquette jegens ondergeschikten en met [illegible] terughouding jegens hune gelyken gewapend zyn, [illegible] karakteristieke wantrouwigheid voortvloeit.

De wettige gemalinnen hebben onder elkander eenen zekeren rang, [illegible] zyn zy verpligt diegene, die boven hun staan, de kleine diensten te bewyzen, welke de laatstgemelden nimmer verzuimen in [illegible]

laten blyken, welke zy onder [illegible] linnen genieten.

De Persische vrouwen brengen gewoonlyk den dag door, op tapyten voor hare vensters zittende, onder welke [illegible] [illegible] zyn neergelegd; zy rooken, drinken koffij en ontvangen bezoek, tot dat de avond koelte invalt, alsdan gaan zy in de tuinen wandelen tot de nacht zynen zwarten sluyer begint uit te spreiden. Men heeft in Europa zeer valsche begrippen nopens den graad der vryheid, die aan deze vrouwen wordt vergund. In geen ander land kan men haar vryer over hare handelingen zien beschikken.

»Met uitzondering der zangeressen en danseressen van den Harem hebben de Persische vrouwen geenerlei kunsttalent. Zy kunnen noch lezen, noch schryven, zelfs geen naaldwerk, en houden zich met niets dan met haren opschik bezig. Maar wanneer zy moeder worden, vervullen waarschynlyk weinige vrouwen hare pligten beter dan zy; zy vertrouwen hare kinderen nimmer aan vreemde handen, en deze blyven onder hare byzondere toezigt en leiding tot op den ouderdom van elf à twaalf jaar, als wanneer de jongens den Harem verlaten om [illegible], en de meisjes om uitgehuwd, ten geschenke gegeven of verkocht te worden.

Waterschouwburg te Londen.

Terwyl de [illegible] *Britsch* verlangt, om op zyne schouwburgen [illegible] niet dan *Fransche* Melodrama's en Vaudevilles te vertoonen, is de [illegible] naar er op uit, om, by wyze van [illegible] *politesse*, [illegible] te [illegible] de [illegible] in het klein, van den, by [illegible] getrouwen (?) Bondgenoot, [illegible] makende, [illegible] *Waterschouwburg*, (*Saddlers-wel*, te *Londen*). Zit hier een bekend [illegible] verslag van een ter laatst gemelde Hoofdstad tegenwoordig vertoond wordend Waterstuk, [illegible] een fraaien openbaren Tuin, het *Tivoli* van *Londen*, worden op eene zeer groote schaal, de merkwaardigste lotgevallen der reizen van Kapitein Ross in de Noordpoolsee vertoond. Om de grootschheid der voorstelling te bevatten, weet men, dat het tooneel eenen omvang heeft van meer dan zestig duizend vierkante voeten, (gelykstaande met een vierkant van 800 voet elke zyde) en, dat eenige gedeelten der decoratiën, rotsbrokken of yskloppen verbeeldende, meer dan 70 voet hoog zyn. De golving der zee is vermoedelyk nagebootst; het water en de dryvende schotsen bewegen zich met een begoochelende [illegible] heid. — Het stuk is verdeeld in drie groote tafereelen. Het eerste vertoont den bodem van Kapitein Ross, de *Victory*, zeilende te midden van het dryfys, waarvan het van rondom is omringd. De wyze waarop het schip manoeuvreert, [illegible] ten einde den schok van het ys te ontwyken, is zeer opmerkelyk. Gemeenlyk varen tooneelschepen enkel links en regts voorby, alleen zich op zyde den aanschouwers vertoonende. Het evenbeeld der *Victory*, daarentegen, vereenigt al de beweging van een schip, dat zich in [illegible] verlyken toestand bevindt, waarin het wordt voorgesteld, en laat beurtelings al de deelen van zyne takelaadje en zeilen zien. Het tafereel wordt verlevendigd door witte ysbeeren, die men [illegible] ziet beklimmen of op het ys loopen, en die hun somber gebrul doen hooren. Desgelyks ziet men walvisschen van eene geëvenredigde grootte zich te midden der golven verlustigen en werkelyk water uit hunne neusgaten spuiten. — In het tweede bedryf is alles anders. De *Victory* [illegible] [illegible] herscheppen in eene winterwoning. Men vertoont hier de plegtigheid van het planten van een' [illegible] met de *Britsche* vlag op den top van eene der rotsen, begrensd tot het *Amerikaansche* vaste land, door Kapitein Ross, ter eere van eenen *Alderman* van *Londen* die edelmoedigtlyk een groot deel tot het [illegible] onderneming heeft bygedragen [illegible] land gedoopt. De equipaadje van het schip en de *Esquimaux*, die daarin de hoofdrol spelen, vormen de schilderachtigste groepen. Het derde bedryf vertoont de [illegible] van het zomergetyde. De ysbergen zyn van nieuws in beweging, en de baren ryzen en dalen [illegible]. Men ziet de equipaadje der *Victory* in drie sloepen verdeeld, hun best doen, om uit het ys te geraken, ten einde in de open zee te komen. Vervolgens [illegible] op de *Isabella* van *Hull*. De vaartuigen komen elkander op zyde; men erkent elkander; de levendigste blydschap barst van wederzyden los, en de onverwagte reizigers, wier [illegible] men gedurende vier jaren betreurde, zyn in 't einde gered. — Deze vertooning heeft [illegible] [illegible] ten van [illegible] by de [illegible] heid [illegible] de [illegible] van het schoone verschynsel des Noorderlichts, dat [illegible] middel van gaz van onderscheidene kleuren, zaamvereenigd [illegible] een [illegible] buitenlandsch [illegible].

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. S. C. MULLER & J. E. NEUMAN, [illegible] in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie Maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie [illegible] een regel, betaalt men 30 Centen.